

Annons:

[Nyhetsdygnet](#)

Nätupplagan torsdag 19 januari 2006

Uppdaterad 29 november 00:19

granskare

Professorn valde själv sina [Skicka](#) [Skriv ut](#) Textstorlek

Professor Jan-Åke Gustafssons forskningsprojekt har utvärderats gång på gång med högsta betyg. Men DN:s granskning visar att Gustafsson själv valt ut utvärderarna. Bland dem finns vänner och han har upprepade gånger bjudit utvärderarna på exklusiva middagar.

Ansvariga politiker i Stockholms läns landsting har flera gånger försvarat miljardsatsningen på Gustafssons forskning vid Karolinska institutet med att oberoende utvärderingar har gett honom toppbetyg. Men en granskning visar att utvärderingarna inte är helt oberoende.

Urvalsprocessen är alltid likadan. Professor Gustafsson väljer ut fyra eller fem utländska professorer eller forskare, flera av dem känner han sedan tidigare. Sedan föreslår han, som vd i den forskningsstiftelse som ska granskas, namnen till styrelsen som fattar beslut.

Enligt styrelsens ordförande, Tord Bergstedt, har det inte hänt att styrelsen sagt nej till något namn.

Söndagen den 17 oktober förra året var det festmiddag i Sjösalongen på Strand Hotell i Stockholm. De som firades var fyra utländska forskare. Orsaken till deras besök i Stockholm var att de skulle utvärdera forskningen som bedrivs vid den landstingsstyrda forskningsstiftelsen Centrum för bioteknik, CBT. De fyra hade just kommit från USA.

Värdar för middagen var stiftelsens vd, professor Jan-Åke Gustafsson och stiftelsens ordförande, den moderata kommunpolitikern Tord Bergstedt och hans fru. Med var också Gustafssons närmaste medarbetare.

En av utvärderarna var Jan-Åke Gustafssons vän Robert Roeder som tidigare bjudits på exklusiv middag av Gustafsson, även då har institutionen och landstinget betalat. Ordförande för utvärderarna var den finske forskaren Reijo Vihko som Gustafsson känt sedan 1965. Reijo var även Jan-Åke Gustafssons opponent 1968. De två har också samarbetat under 80-talet. I år nominerade Gustafsson, tillsammans med flera andra KI-forskare, Reijo Vihko till ett hedersdoktorat. Vihko fick sin titel i mars i år.

Men denna kväll var det fest. Gustafsson beställde in två flaskor champagne, till varmrätten två flaskor Chablis och tre Chateaufort du Pape. Vinerna kostade cirka fyra tusen kronor. När sällskapet ätit klart beställdes portvin, calvados och Grönstedts konjak. Notan gick på 8.520 kronor. Till det kom hyran för salongen på 2.500 kronor.

Själva notan från söndagens middag togs på Jan-Åke Gustafssons institutionskreditkort. Men enligt en anteckning på ett verifikationskvitto från Gustafssons institution lät han landstinget stå för notan via landstingsstiftelsen CBT

Nästa dag var det måndag. De fyra startade sin granskning av Jan-Åke Gustafssons verksamhet vid forskningsbyn Novum. Gruppledare intervjuades, rapporter lästes. På onsdagen var de färdiga. Rapporten är på 21 sidor och slutsatsen är entydig.

"Enastående." "Spännande". "Gruppen var extremt imponerade av fakulteten och den genomgående vetenskapliga kvaliteten." Omdömena om professor Gustafsson är lyriska.

Jan-Åke Gustafsson är själv mycket aktiv vid utvärderingarna. Han berättar, presenterar material och han har synpunkter på utvärderarnas betyg. Vid senaste utvärderingen i september fick Gustafssons viktigaste forskninggrupp, den som undersöker så kallade hormonreceptorer viss kritik. Gruppen leds av en av professor Gustafssons närmaste medarbetare, Margaret Warner. Utvärderarna fick uppleva hur Gustafsson ifrågasatte kritiken. Gustafsson bekräftar att det var en diskussion.

- Det kan då någon enstaka gång bli tal om att rätta till enskilda missförstånd, skriver han i ett e-postbrev till DN.

Besöket på Strand hotell förra året var inte första gången Gustafsson bjöd sina betygsättare på exklusiv middag.

I april 2001 bjöds ett antal internationella utvärderare på middag på den italienska finkrogen La Famiglia. Notan var på drygt tre tusen kronor. Vid ett tidigare tillfälle bjöds utvärderarna av CBT på mat och dryck på Operakällaren för 4.000 kronor. Normalt utvärderas stiftelserna vart femte år. Enligt Gustafsson är det kutym att utvärderarna bjuds på en "välkomstmiddag".

Enligt KI:s interna regler för representation får kostnaden för en middag högst vara 600 kronor per person. I det första fallet ovan var kostnaden mer än den dubbla.

Men Gustafssons administrative chef hade vid detta tillfälle frågat rektor Harriet Wallberg-Henriksson om lov till att överskrida maxbeloppet. Enligt de regler Harriet Wallberg-Henriksson beslutade om den 30 januari 2004 får enbart rektor godkänna överrepresentation. Men tillstånd får inte ges retroaktivt. Trots detta godkände Harriet Wallberg-Henriksson middagen den 18 oktober, det vill säga dagen efter middagen.

- Ansökan skickades den 12 oktober 2004, det vill säga innan representationen ägde rum. Men jag hade ingen möjlighet att ge skriftligt besked förrän den 18 oktober. I det här fallet godkände jag den eftersom summan var rimlig i förhållande till typen av representation, säger Harriet Wallberg-Henriksson.

[Knut Kainz Rognerud](#)

[Skicka](#) [Skriv
ut](#)